

Strategický plán rozvoje obce Lenora 2013 – 2023

Základní charakteristika obce

Obec Lenora leží v nadmořské výšce 765 metrů nad mořem nedaleko vrcholu Boubína. Protéká jí řeka Teplá Vltava. Obě tyto charakteristiky předurčují obec k turistickému využití polohy. Nevýhodou je rozložení obce, které kopíruje silnici I.třídy směr Strážný – Prachatice, což znamená značnou dopravní zátěž pro obyvatele.

Správní území Obce Lenora zaujímá 1 780 ha, zahrnuje obec Lenoru, Zátoň, Vlčí Jámy, Kaplici a Houžnou. K 31. 12. 2012 má Obec Lenora včetně místních částí 773 trvale žijících obyvatel a 122 cizinců přihlášených na území obce.

Historie

Obec Lenora byla založena v roce 1834 Janem Mayrem jako jedna z posledních sklářských hutí na Šumavě. Místo bylo vybráno s ohledem na zásoby dřeva na úbočí Boubína. K dopravě dřeva do sklářské huti byl vyžit zregulovaný Kaplický potok a Vltava. Osada se velmi rychle rozvíjela, v roce 1840 bylo v Lenoře již 20 domů se 102 obyvateli. Obec byla pojmenována Eleonorenhain na počest kněžny Eleonory, manželky majitele panství Jana Adolfa Schwarzenberga. Později byl název počestěn na Lenora. Vedle Jana Mayera je s lenorskou sklárnou spjata jméno rodu Kralík, do jehož majetku sklárna přešla. Druhá světová válka a následný odsun německého obyvatelstva znamenal značný úbytek trvale žijících osob na území obce. V průběhu padesátých let došlo k opětovnému nárůstu počtu obyvatel především díky dosídlování lidmi přicházejícími do pohraničí ze Slovenska, Rumunska, Maďarska či z dalších regionů. Celkový počet obyvatel obce se postupně ustálil na zhruba 800.

Místní části obce

Osada Zátoň je druhou největší místní částí, žije tam trvale 73 obyvatel. Několik desítek objektů slouží k rekreaci. Má daleko delší historii než samotná Lenora, první písemné zmínky o obci pocházejí z roku 1359. Osada byla založena jako zemědělský dvorec, později se v lokalitě rýžovalo zlato (odtud pochází jedno možné vysvětlení názvu – Zlatá tůň – Zátoň). Největšího rozkvětu dosáhla v období vlády rodu Schwarzenbergů, kdy si panstvo v roce 1750 nechalo postavit lovecký zámek a loveckou chatu a věnovalo se zde myslivosti. Historie Zátoně je spjata s osadou Kaplice, kde byla vybudována kaple. V současné době tvoří Kaplici několik domů na polosamotách se 4 trvale žijícími osobami.

I historie Vlčích Jam je delší než historie Lenory. V současné době Vlčí Jámy tvoří zemědělská farma Ladislava Hošny a 7 domů v jejím okolí. Trvale žijících obyvatel zde žije 20.

Místní část Houžná navazuje na Lenoru. Lenora a Houžná je fakticky vnímána jako jeden celek.

Sklářství

Sklárna zásadně ovlivňovala život zdejších obyvatel do roku 1995, kdy byl její provoz zcela ukončen. Dnes, tj. v roce 2013, je objekt v rukou soukromých vlastníků, rychle chátrá, některé budovy se rozpadají. Pro život místních obyvatel znamenal konec sklárny razantní změnu, mnoho lidí přišlo o zaměstnání, vyučení skláři zpočátku dojížděli do sklárny v Husinci, ale provoz již skončil i tam.

V současné době funguje v obci jeden sklářský provoz, a sice brusírna skla Antonína Chrapana, která se nachází mimo areál sklárny. Poskytuje práci zhruba 6 lidem. Sepětí se sklářskou tradicí dále dokládá prodejna Pavla Fila nabízející nejrůznější dárkové a dekorativní skleněné předměty.

Zaměstnanost v obci

Nezaměstnanost v Lenoře se dlouhodobě pohybuje okolo 8%, mírně převyšuje nezaměstnanost v rámci prachatického regionu. Vzhledem k poloze obce v turistické oblasti Šumavy někteří občané nacházejí uplatnění v pohostinských a ubytovacích zařízeních, část obyvatel pracuje na zdejších farmách Aleše Karase a Ladislava Hošny či u tradičních zaměstnavatelů- Lesy ČR a Národní park Šumava. Někteří najdou uplatnění přímo u Obce Lenora jako uklízeči veřejných prostranství a údržbáři obecních budov nebo u obcí zřízených školních zařízení – základní a mateřská škola a školní jídelna. Většina obyvatel však musí za prací dojíždět, ponejvíce do Vimperka, kde je největším zaměstnavatelem společnost Rhode Schwarz, a do Volar, kde vyrábí společnost ELIM. Nezanedbatelná část obyvatel nachází práci v sousedním Německu.

Výstavba

Na rozdíl od stavebního boomu v devadesátých letech, kdy došlo k poměrně rozsáhlé výstavbě rodinných domů v lokalitě Nad Tratí v Lenoře, výstavba po roce 2005 takřka ustrnula. V letech 2006 – 2008 bylo zaevidováno pouhých 8 žádostí o stavební parcely, v dalších letech pak žádná. Klesající zájem občanů o další výstavbu v obci způsobila ekonomická krize ovlivňující společenské, politické a zejména ekonomické klima v Evropě již od roku 2008.

Služby

V obci se nachází dvě prodejny smíšeného zboží (1x Lenora, 1x Zátoň), pošta, vlakové nádraží, základní a mateřská škola, veřejná knihovna, zdravotní středisko poskytující služby obvodního a zubního lékaře, kadeřnictví a dvě restaurační zařízení (1x Lenora – Václav Kovář, 1x Zátoň – Marie Pašavová), obě s ubytováním. Dále zde fungují 4 penziony (2x Lenora - Kocszis, Wittnerová, 2x Zátoň – „U Pralesa“ manželů Kosteleckých a „Ida“ Moniky Březnovské)) a 2 půjčovny lodí – „Votus“ a „Inge Tour“)

Správa obce

Obecní úřad sídlí v budově č.p. 36 v Lenoře. Zastupitelstvo v období 2010 – 2014 má 7 členů. V místní samosprávě dále pracuje finanční a kontrolní výbor. Stavebním úřadem pro obec Lenoru je Stavební úřad ve Volarech. Obec je členem dobrovolného svazku obcí (mikroregionu) Horní Vltava-Boubínsko, dále je členem Svazu obcí Národního parku Šumava, je rovněž členem Rady Národního parku Šumava. Obec je zřizovatelem příspěvkové organizace Základní a mateřská škola v Lenoře. V roce 2009 byl schválen územní plán obce, což je jeden z nejdůležitějších nástrojů pro budoucí rozvoj obce.

Školství

V obci funguje základní škola pro 1.- 5. ročník. Sídlí v budově postavené počátkem 60. let. Ve školním roce 2012/13 má 29 žáků. Druhý stupeň základní školy absolvují místní děti většinou na Základní škole ve Volarech, minimum dětí ve Vimperku. Obec je zřizovatelem mateřské školy, v letošním školním roce ji navštěvuje pouhých 15 dětí. Mateřská škola spolu se školní jídelnou sídlí v historické vile, která nutně vyžaduje rekonstrukci.

Sociální služby a zdravotnictví

V obci funguje ordinace obvodního lékaře a zubního lékaře. Dostupná je rovněž základní rehabilitační péče. Sociální pomoc občanům obec zajišťuje ve spolupráci s Oblastní charitou ve Vimperku.

Kultura, volný čas

Centrem kulturního dění je místní sokolovna, v níž obec nebo místní spolky pravidelně pořádají kulturní akce, jako je divadlo, besedy, přednášky, koncerty, zábavy, karneval apod. Sokolovna zároveň slouží jako výukový prostor pro tělesnou výchovu základní a mateřské škole. Sportovní oddíly ji hojně využívají k tréninkům a relaxačním aktivitám. V blízkosti sokolovny se nachází menší hřiště vhodné k míčovým hrám. Za obcí v údolí řeky Vltavy se nachází fotbalové hřiště, které provozuje místní fotbalový oddíl. Zároveň tu probíhají tréninky lední metané. Každoročně v červenci je pořádána Lenorská slavnost chleba se spoustou kulturních vystoupení a soutěží pro místní i návštěvníky. V Lenoře působí několik místních spolků a organizací: Spolek žen, Sbor dobrovolných hasičů, Český rybářský svaz, Junák, občanské sdružení Sport a kultura Lenora, oddíl stolního tenisu, fotbalový oddíl, oddíl lední metané.

Cestovní ruch

Obec Lenora je vyhledávaným turistickým cílem zejména pro svou polohu pod Boubínem, dále jako počátek trasy splouvání Teplé Vltavy, kde mohou nejen vodáci obdivovat jednu ze zdejších nemovitých kulturních památek – krytý dřevěný most přes Vltavu, tzv. rechle. Duch sklářství v obci je stále přítomný prostřednictvím expozice ve sklářském muzeu, kde je zároveň umístěno obecní infocentrum. Největším turistickým lákadlem je pečení chleba v historické obecní peci, která je další nemovitou kulturní památkou. Vyvrcholením pečení je Lenorská slavnost chleba. Lenorou prochází páteřní trasy cyklostezky Šumavské magistrály.

Životní prostředí

Obec Lenora se nachází na Šumavě, která je proslulá vysokou kvalitou ovzduší. Nicméně samotnou obcí Lenora prochází frekventovaná silnice I. třídy směřující od hraničního přechodu Strážný do vnitrozemí. Doprava negativně ovlivňuje kvalitu ovzduší a představuje rovněž hlukovou zátěž pro občany. V obci je poměrně hustá zástavba, v části domů se stále topí pevnými palivy. Značného zlepšení bylo dosaženo plynofikací obce po roce 2000. Dalším významným počinem byla realizace druhé etapy plynofikace v roce 2010, která umožnila odstavení koteln pro 42 bytů spalujících hnědé uhlí. Důležitým opatřením byla výstavba nové čistírny odpadních vod a další části kanalizace, díky čemuž je zajištěna ochrana vody v Teplé Vltavě.

Odpadové hospodářství v obci je regulováno pomocí obecně závazných vyhlášek. Díky přechodu ze známkového systému na paušální v roce 2007 došlo k výraznému zlepšení vzhledu obce, černé skládky prakticky neexistují. Odpad je separován do nádob, které pravidelně vyvázejí specializované firmy.

Doprava

Obcí prochází silnice I. třídy ve správě ŘSD a dále komunikace nižší kategorie ve správě SÚS. Obě komunikace jsou v poměrně dobrém stavu. Místní komunikace jsou díky rekonstrukcím v letech 2006 – 2011 téměř kompletně opraveny. Chybí oprava místní komunikace v lokalitě Nad Tratí. Problémem zůstává místní komunikace vedoucí od Zámečku k mateřské škole (p.č. 328/1), která je v rukou soukromých vlastníků Zdeňka France a Václava Kubaty. Ti na komunikaci neprovádějí žádnou údržbu ani opravy. Komunikace je ve velmi špatném stavu. Situace je navíc komplikována dlouhotrvajícím sporem mezi bývalými vlastníky komunikace. V roce 2008 byla podána žaloba na určení vlastnického práva, o níž nebylo do doby schválení strategického plánu (květen 2013) rozhodnuto. Obec Lenora proto nemá možnost situaci nijak řešit.

Technická infrastruktura

Vodovod

V obci je vybudován vodovod, vodojem je napájen výtlačným řádem vodou z vrtů a samospádem zásobuje obec. Stejně tak jsou nové vodovodní systémy vybudovány v obcích Zátoň a Vlčí Jámy.

Kanalizace

Obec Lenora má vybudovanou kanalizační síť, která je v poměrně dobrém stavu. Splašky z 90% nemovitostí jsou sváděny do dvou čistíren odpadních vod v Lenoře. Místní části Zátoň, Houžná, Kaplice a Vlčí Jámy kanalizaci nemají.

Veřejné osvětlení

Veřejným osvětlením je vybavena kompletně celá obec včetně místních částí v dostatečné hustotě.

Plynové vedení

Obec Lenora je z velké části plynofikována. V obci Zátoň plyn využívá pouze jedna nemovitost.

Cíle strategického plánu

Strategický plán obce je primárním koncepčním dokumentem rozvoje obce v letech 2013 - 2023. Vychází z dlouhodobých zkušeností místních občanů a zastupitelů. Strategie je založená na uspokojování potřeb občanů obce. Ideálem je vyvážený a trvale udržitelný rozvoj na poli ekonomickém, sociálním a environmentálním. Proces strategického plánování není krátkodobou záležitostí, naopak je neustále se rozvíjející, otevřený a flexibilní.

Dlouhodobé cíle:

- I. Vysoká kvalita života v obci
- II. Zdravý, vzdělaný a spokojený občan
- III. Zdravá místní ekonomika

K dosažení dlouhodobých cílů je nutno stanovit soubor krátkodobých cílů a jejich postupným naplňováním dosáhnout splnění dlouhodobých cílů a tím kýženého ideálního stavu.

Dlouhodobé cíle jsou navzájem provázány, jeden s druhým souvisí. Naplňování ne všech dlouhodobých cílů může obec ovlivnit svou činností tak, jak by bylo zapotřebí. Mnoho záležitostí je ovlivněno vnějšími okolnostmi, např. rozvoj obce velmi významně ovlivňuje její poloha v NPŠ a CHKOŠ. Rozvoj regionu je do značné míry omezen zákonnými normami upravujícími život a hospodaření v chráněných územích. Představy samospráv o rozvoji obce se někdy dostávají do střetu se zákony na ochranu životního prostředí. Proto je třeba dlouhodobě nacházet kompromis mezi potřebami lidí žijících v této oblasti a ochranou přírody a krajiny. Naopak je třeba maximálně využívat potenciál NPŠ a CHKOŠ k rozvoji turistiky a tím i vytváření pracovních míst pro občany. Velký vliv na rozvoj obce mají rovněž největší místní podniky hospodařící na katastrech obce. V obci Lenora jsou to farmy, v jejichž majetku se nachází převážná většina zemědělské půdy, a dále subjekty hospodařící v lesních porostech, tedy LČR a NPŠ. Způsob hospodaření významně ovlivňuje vzhled a kvalitu krajiny. Dalším faktorem, který obec nemůže významně ovlivnit, pokud sama není podnikatelem, je přísun finančních prostředků do rozpočtu obce a tím i realizaci svých záměrů. Obec získává peníze na základě zákona o rozpočtovém určení daní. Výše financí je závislá na výkonnosti celého státu. Dalším negativním prvkem v plánování rozvoje obce je stávající systém přidělování dotací, jež provází vysoká administrativní a finanční zátěž a nejistota během celého dotačního cyklu, ať ve fázi přípravy projektu – nevíme, zda dokážeme vypracovat žádost dle pravidel, zda bude žádost vybrána, jaká výše dotace bude poskytnuta, tak v době realizace – nutnost předfinancování, úvěrování, zastavování výplat již smluvně přislíbených peněz, složitost a zdoluhavost výběrových řízení, tak i v době po ukončení projektu – pokuty za pochybení, dlouhodobé monitorovací zprávy. Proto musí obec pečlivě zvažovat a vybírat v daných aktuálních podmínkách reálně uskutečnitelné konkrétní krátkodobé cíle vedoucí k naplňování stanovených priorit rozvoje obce.

Dlouhodobý cíl I Vysoká kvalita života v obci

Krátkodobé cíle:

- I.1. Zachování vzhledu a charakteru obce
- I.2. Zlepšení infrastruktury obce
- I.3 Ochrana a zlepšování environmentálního prostředí

Dlouhodobý cíl II Zdravý, vzdělaný a spokojený občan

Krátkodobé cíle

- II.1 Rozvoj kulturního a společenského života
- II.2. Rozvoj sportovních aktivit obyvatel v obci
- II.3. Rozvoj a podpora edukativních programů a akcí
- II.4. Podpora spolupráce a partnerství

Dlouhodobý cíl III. Zdravá místní ekonomika

Krátkodobé cíle

- III.1. Zlepšování a podpora podmínek pro podnikání
- III.2. Podpora zemědělství
- III.3. Zvyšování atraktivity obce

Projekty strategického plánu

I. Vysoká kvalita života v obci

I.1. Zachování vzhledu a charakteru obce

Projekt: Rekonstrukce základní školy v Lenoře Stav: základní škola sídlí v budově č.p. 86, disponuje dostatečnou kapacitou pro začlenění prostor mateřské školy a školní jídelny do budovy č.p. 86. Soustředěním všech tří provozů dojde k úspoře provozních nákladů a bude uvolněn stávající objekt mateřské školy k dalšímu využití.

Termín zhotovení projektové dokumentace: 2013-2014

Termín rekonstrukce školy: 2015-2018

Projekt: Rekonstrukce budovy č.p. 64 (stávající mateřské školy) a její přeměna na polyfunkční dům, v němž bude umístěn obecní úřad, muzeum, infocentrum, knihovna, klubová místnost pro místní spolky apod.

Termín: 2020-2022

Projekt: Oprava bytového fondu

Termín: průběžně

Projekt: Vybudování veřejného místního rozhlasu či zprovoznění jiného informačního systému pro občany

Termín: 2016

Projekt : Rekonstrukce bývalé kotelny a její přestavba na objekt se smíšeným využitím: hasičská zbrojnice, sklad obecního materiálu, zázemí pro pracovníky údržby obce, sociální malometrážní byty.

Termín: 2014 - 1.etapa, 2020 – 2.etapa

Projekt: Cyklostezka a chodník pro pěší v lokalitě mezi poštou a Chatou v Lenoře

Termín: 2013

Projekt: Výstavba kaple

Termín 2022

I.2. Zlepšení infrastruktury obce

Projekt: Územní studie lokality ÚS 10 (nad bývalou kotelnou), vybavení lokality technickou infrastrukturou, zaměření a prodej stavebních parcel.

Termín vypracování územní studie: 2015

Termín vybavení lokality tech. infrastrukturou: 2017

Projekt: Oprava místních komunikací včetně chodníků

Termín: průběžně

Projekt: Lávka pro pěší přes Vltavu

Termín: 2023

I.3. Ochrana a zlepšování environmentálního prostředí

Projekt: Změna vytápění v objektu č.p. 64 – instalace plynových kotlů

Termín: 2013

Projekt: Komunitní kompostování nebo zajištění svozu bioodpadu
Termín: 2015

Projekt: Zkvalitnění sběru druhotných surovin – kompletní výměna sběrných nádob, optimalizace počtu sběrných hnízd
Termín: 2013-2014

Projekt: Revitalizace sídelní zeleně
Termín: průběžně

II. Zdravý, vzdělaný a spokojený občan

II.1 Rozvoj kulturního a společenského života

Projekt: Rekonstrukce sokolovny a rozšíření vybavení pro pořádání kulturních a společenských akcí. Vestavba klubovny pro volnočasové aktivity občanů. Úprava prostor pro turistické ubytování.
Termín: 2013 a dále průběžně dle potřeby

Projekt: Organizace kulturních akcí
Termín: průběžně

Projekt: Podpora místních spolků (organizačně, finančně)
Termín: průběžně

Projekt: Lenorská slavnost a pečení chleba
Termín: průběžně

II.2. Rozvoj sportovních aktivit obyvatel v obci

Projekt: Rekonstrukce sokolovny a rozšíření vybavení pro pořádání sportovních akcí
Termín: 2013 a dále průběžně dle potřeby

Projekt: Víceúčelové hřiště
Termín: 2018

Projekt: Podpora místních sportovních organizací
Termín: průběžně

Projekt: Podpora pořádání sportovních akcí a soutěží
Termín: průběžně

II.3. Rozvoj a podpora edukativních programů a akcí

Projekt: Organizace přednášek, besed pro občany, zajištění provozu knihovny
Termín: průběžně

II.4. Podpora spolupráce a partnerství

Projekt: Aktivní činnost v DSO Horní Vltava – Boubínsko a MAS CHANCE IN NATURE
Termín: průběžně

III. Zdravá místní ekonomika

III.1. Zlepšování a podpora podmínek pro podnikání

Obec Lenora bude vždy v první řadě turistickou destinací. To je dáno atraktivní polohou obce v NPŠ a CHKOŠ . Tento potenciál by měli využít soukromí investoři či NPŠ k vytváření restauračních, a ubytovacích kapacit a jiných turisticky atraktivních záležitostí. Inspirací může být např. stezka v korunách stromů na Lipensku.

Úlohou obce je vytvářet potřebnou infrastrukturu – komunikace, cyklostezky, pěší trasy, informační systém, podpora „zelených autobusů“ , údržba běžeckých stop, dopravní obslužnost, pečení chleba, Lenorská slavnost chleba, splouvání Vltavy atd. Tyto konkrétní úkoly prolínají strategickým plánem v jednotlivých oddílech.

K dalšímu rozšíření nabídky pracovních míst je nutno podpořit investora v případě možnosti obnovení vhodné výrobní činnosti v areálu sklárny.

V rámci územní studie ÚS 10 vymezit plochy vhodné pro podnikání (okolí fotovoltaické elektrárny a autolakovny), vybavit plochu technickou infrastrukturou a aktivně oslovit investory s nabídkou možnosti výstavby provozu s nabídkou pracovních míst pro obyvatele.

III.2. Podpora zemědělství

Zvážení možnosti organizace pravidelných tzv. farmářských trhů, navázaných na tradici pečení chleba. Využití zemědělských ploch ve vlastnictví obce místními zemědělskými subjekty.

III.3. Zvyšování atraktivity obce

Projekt: Rekonstrukce sklářského muzea

Termín: 2014

Projekt: Rekonstrukce krytého mostu (rechlí) V Lenoře

Termín: 2014

Projekt: Údržba lyžařských stop

Termín: průběžně

Projekt: Naučná stezka okolo Lenory, např. s tématy: vojenská historie, cesta dřeva, sklářství, rýžování zlata.

Termín: 2023

Závěr

Strategický plán rozvoje obce vychází z potřeb místních obyvatel. V předpokládaném desetiletém časovém horizontu platnosti strategického plánu jej bude možno a patrně i nutno aktualizovat dle potřeby. Realizace jednotlivých projektů je závislá především na finančních možnostech obce a na dotační politice státu. Proto je třeba plán chápat jako rámcový flexibilní dokument s maximem plánovaných projektů, přičemž skutečně realizovaných projektů bude s největší pravděpodobností méně, než tento plán předpokládá. Nicméně strategický plán stanovuje jasnou koncepci a hlavní směr budoucího vývoje obce.

Zpracovala: Mgr. Jaroslava Krnáková, starostka obce Lenora

V Lenoře 9.5. 2013

Strategický plán rozvoje obce Lenora 2013 – 2023 byl schválen usnesením č. 5 ze dne 15.5. 2013